

**26 april
2018**

Onderzoek:

'Koningsdag 2018'

Over het EenVandaag Opiniepanel

Het EenVandaag Opiniepanel bestaat uit ruim 50.000 mensen. Zij beantwoorden vragenlijsten op basis van een online onderzoek. De uitslag van de peilingen onder het EenVandaag Opiniepanel zijn na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2012. Panelleden krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen. Op de meeste onderzoeken respondeert 60 tot 70 procent van de panelleden.

'Koningsdag 2018'

26 april 2018

Over dit onderzoek

Aan het onderzoek deden 25.958 leden van het EenVandaag Opiniepanel mee. Het onderzoek vond plaats van 13 tot en met 23 april 2018. Het onderzoek is na weging representatief voor zes variabelen.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met redacteur / onderzoeker Jeroen Kester, jeroen.kester@eenvandaag.nl.

Samenvatting

Koning Willem-Alexander populairder dan ooit

Koning Willem-Alexander is in zijn vijfde jaar op de troon populairder dan ooit. Dat blijkt uit jaarlijkse Koningsdagonderzoek onder ruim 25.000 leden van het EenVandaag Opiniepanel. 85 procent van de deelnemers heeft er vertrouwen in dat hij zijn werk goed doet. Een jaar geleden was dat nog 82 procent en in 2016 77 procent.

Koning van alle Nederlanders

Op meerdere aspecten scoort Willem-Alexander beter dan vorig jaar. Meer mensen vinden dat Willem-Alexander weet wat er speelt in Nederland (70% > 75%) en vinden hem koning van alle Nederlanders (77% > 81%). Ook is hij volgens iets meer mensen geloofwaardig (80% > 83%) en presenteert hij zich beter (85% > 89%).

Verder omschrijven panelleden de koning als betrokken, benaderbaar, open en gewoon. Slechts 10 procent van de panelleden vindt Willem-Alexander op dit moment te gewoon, tegenover 80 procent die dat niet vindt.

Máxima populairste lid Koninklijke familie

Net als voorgaande jaren is koningin Máxima het populairste lid van het koningshuis. Ook constant is de tweede plek voor Willem-Alexander. Wel nadert hij langzaam maar gestaag de koningin als het gaat om het favoriete lid van het Koninklijk Huis. Prinses Beatrix en prof. mr. Pieter van Vollenhoven delen de derde plek.

Straf op majesteitsschennis terecht omlaag

Eerder deze maand stemde een meerderheid in de Tweede Kamer voor het verlagen van de straf op majesteitsschennis. Waar men voorheen maximaal vijf jaar celstraf kon krijgen, is dat nu maximaal vier maanden. Een meerderheid (56%) van de leden van het Opiniepanel vindt dit een goede zaak.

Veel mensen vinden dat er een straf op moet staan, maar vinden de oude strafmaat overdreven. *"Er moet wel gestraft worden, afhankelijk van de gebeurtenis. Maar een celstraf van vijf jaar is niet meer van deze tijd"*, zegt een panellid. *"De koning kan en mag niks terug zeggen. Dus is een stukje extra bescherming niet meer dan logisch"*, aldus een

panellid over de moeilijke positie van de koning. Ruim een kwart (29%) is om die reden tegen de verlaging.

Koningsdag 2018

Hoeveel vertrouwen heb je dat Willem-Alexander zijn werk als koning van Nederland goed doet?

- Heel veel vertrouwen 40%
- Redelijk veel vertrouwen 45%
- Niet zo veel vertrouwen 5%
- Helemaal geen vertrouwen 4%
- Weet niet / geen mening 6%

Rapportcijfer Willem-Alexander: 7,6 (was 7,3 in 2017)

Rapportcijfer Máxima: 7,8 (was 7,5 in 2017)

Hoeveel vertrouwen heb je dat Máxima haar werk als koningin van Nederland goed doet?

- Heel veel vertrouwen 44%
- Redelijk veel vertrouwen 40%
- Niet zo veel vertrouwen 6%
- Helemaal geen vertrouwen 5%
- Weet niet / geen mening 5%

Hoe vind je dat Willem-Alexander het tot nu toe gedaan heeft als koning?

- Heel goed 47%
- Redelijk goed 40%
- Niet zo goed 4%
- Helemaal niet goed 4%
- Weet niet / geen mening 5%

Hoe vind je dat Máxima het tot nu toe gedaan heeft als koningin?

- Heel goed 54%
- Redelijk goed 33%
- Niet zo goed 4%
- Helemaal niet goed 4%
- Weet niet / geen mening 5%

Als je kijkt naar Willem-Alexander in zijn rol als koning: wat vind je op hem van toepassing?

Weet wat er speelt in het land 75%

Is een koning van alle Nederlanders 81%

Slaat de juiste toon aan 83%

Is geloofwaardig 83%

Is een goede vertegenwoordiger van Nederland in het buitenland 87%

Presenteert zich op een goede manier aan de mensen in het land 89%

Welk lid van het Koninklijk Huis is je favoriet?

1) Koningin Máxima

2) Koning Willem-Alexander

3) Prinses Beatrix / Prof. Mr. Pieter van Vollenhoven

Los van wat de koning zegt, wat vind je er in het algemeen van dat de koning zich uitsprekt over grote maatschappelijke kwesties?

Een goede zaak 76%

Een slechte zaak 11%

Weet niet / geen mening 12%

De regering is verantwoordelijk voor alles wat de koning zegt. Zou je het wenselijk vinden als de koning in het openbaar zijn eigen mening uitsprekt als het gaat over politieke kwesties?

Dat zou ik wel wenselijk vinden 42%

Dat zou ik niet wenselijk vinden 45%

Weet niet / geen mening 13%

Vind je dat de koning(in) van Nederland ook politieke invloed moet hebben, of moet hij/zij zich beperken tot ceremoniële functies?

De koning(in) moet ook politieke invloed hebben 40%

De koning(in) moet zich beperken tot ceremoniële functies 51%

Weet niet / geen mening 9%

Moet Nederland een monarchie blijven of een republiek worden?

Monarchie blijven 70%

Republiek worden 22%

Weet niet / geen mening 8%

Verwacht je dat we over 25 jaar nog een koning of koningin in Nederland hebben?

Ja 73%

Nee 16%

Weet niet / geen mening 11%

Belasting

De koning, koningin en prinses Beatrix betalen geen belasting over de uitkering die ze krijgen. Dit ligt vast in de Grondwet. De koning krijgt bijna 9 ton, plus 4,5 miljoen voor privépersoneel en onkosten. Onlangs werd in de Tweede Kamer een motie aangenomen die het kabinet oproept om met voorstellen te komen om deze belastingvrijstelling op te heffen. Om dit uit te voeren is een langdurige procedure nodig met een ingewikkelde grondwetswijziging. Ook zou de uitkering eerst verdubbeld moeten worden om er vervolgens belasting over te betalen.

'De koning, koningin en prinses Beatrix moeten op dezelfde manier als andere Nederlanders belasting gaan betalen over hun inkomen en hun vermogen.'

Mee eens 63%

Mee oneens 29%

Weet niet / geen mening 8%

Majesteitsschennis

In de Tweede Kamer is recent gedebatteerd over het kunnen beledigen van de koning. Straks leggen we je het precieze wetsvoorstel voor dat is besproken.

Eerst willen we je vragen:

Vind je dat in Nederland belediging van de volgende personen bestraft moet kunnen worden?

	Ja	Nee	WN/Geen mening
Koning Willem-Alexander	57%	36%	6%
Koningin Maxima	56%	37%	6%
Een staatshoofd van een bondgenoot van Nederland	37%	52%	11%

Een staatshoofd van een niet-bondgenoot van Nederland	32%	57%	11%
Een politieagent	71%	25%	4%
Een politicus	43%	50%	7%
Een gewone burger	42%	49%	9%
Een rechter	60%	34%	6%
Een hulpverlener	74%	22%	4%

De Tweede Kamer heeft deze week besloten om de straffen op belediging van een staatshoofd, ook wel majesteitsschennis, te verlagen. Voorheen kon men voor het beledigen van de koning een celstraf van vijf jaar krijgen. Met de nieuwe wet is dat met vier maanden celstraf een stuk lager.

Daarmee staat het beledigen van de koning gelijk aan dat van bepaalde ambtenaren als politieagenten, militairen, rechters en hulpverleners.

Voorstanders vinden dat het niet meer van deze tijd is om het beledigen van een staatshoofd te bestraffen met vijf jaar celstraf. Tegenstanders vinden dat het staatshoofd extra bescherming verdient, omdat hij zichzelf niet kan verdedigen in het publieke debat.

Vind je het een goede of slechte zaak dat de straf op belediging van het staatshoofd wordt verlaagd naar vier maanden?

Ja 56%

Nee 29%

Weet niet / geen mening 15%